

Skibsbevaringsfonden

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Skovhuse 13. Marts 2008
JK

Efter aftale med udvalgets sekretær Finn Skriver Frandsen, fremsendes hermed en skriftlig redegørelse for Skibsbevaringsfondens aktiviteter. Redegørelsen er opdelt i to hovedafsnit:

1. Resume siderne 1-3
2. Baggrund og detaljeret redegørelse siderne 4-7

1. Resume

Fondens opgave ifølge fundatsen

Skibsbevaringsfonden blev etableret i 1986 og fik første gang statsligt driftstilskud i 1990. Ifølge fundatsen er Fondens opgave:

- at bidrage til bevaring og restaurering af kulturhistorisk værdifulde, danske fartøjer
- at søge, herunder undtagelsesvis også ved køb, at bevare ejendomsretten til sådanne skibe i Danmark
- at øge såvel skibsejeres som den øvrige befolknings forståelse for de kulturhistoriske værdier som skibe og maritime miljøer repræsenterer

”Fonden søger disse mål fremmet gennem alment oplysende virksomhed, konsulentbistand samt økonomisk støtte, primært ved långivning.”

Uddybning af udvalgets spørgsmål

Fondens såkaldte ”administrationsudgifter” på 981.000 kr. dækker over tre forskellige aktiviteter:

Rådgivning/konsulentbistand der skønnes til 60 % af arbejdstiden

Oplysning/formidling der skønnes til 30 % af arbejdstiden

Administration der skønnes til 20 % af arbejdstiden, svarende til en dag om ugen pr. konsulent

Skibsbevaringsfonden

20 % af reel lønudgift =	176.094 kr.
Øvrige administrationsudgifter jvnf. nedenstående	<u>163.660 kr.</u>
Samlede administrationudgifter =	339.754kr.
Administrations % =	<u>9,7 %</u>

Tallene er taget fra seneste regnskab 2006/07, som i øvrigt svarer til øvrige år.

Opgørelse af konsulenttid

De arbejdsopgaver, fondens konsulenter udfører, har indtil nu ikke været udspecificeret i Fondens regnskaber. Således bliver dokumentations- og arkitektopgaver, knyttet til konkrete projekter, ikke noteret på det pågældende skib. Der er hvert år enkelte skibe, der i perioder, og i væsentlig grad, lægger beslag på konsulentens/konsulenternes arbejdstid, uden at dette fremgår af regnskabet for det pågældende skib.

Fondens bestyrelse har længe drøftet dette, og besluttede derfor på et møde den 24. Oktober 2007, at der fra 1. april 2008 føres tidsregistrering på alle konsulentopgaver, således at det fremgår hvor meget tid, der medgår til de enkelte opgaver. Det har desuden været drøftet, om det fremkomne beløb skulle pålægges fartøjet som en del af det afgivne lånetilsagn.

Løndelen vil som en konsekvens af beslutningen, fra næste budgetår, blive opsplittet i en række underposter, således at regnskabet vil fremvise en større gennemsigtighed i, hvordan personalet bliver anvendt.

Rådgivning

Skibsbevaringsfonden kan betegnes som den maritime verdens pendent til Center for bygningsbevaring – Rådvadcentret.

Der er dog den væsentlige forskel, at Center for bygningsbevaring rådgiver fortrindsvis ejere af bevaringsværdige bygninger, som er omfattet af et fintmasket støttenet og dækket af lovgivning, hvorimod Skibsfondens virksomhed udgør den eneste statslige støtte til bevaringsværdige skibe, der ikke er ejet af staten.

Rådgivningen ydes hovedsageligt til ejere af skibe, der har modtaget lån i Fonden og til ejere af bevaringsværdige skibe i øvrigt. Desuden ydes rådgivning, i det omfang tiden tillader det, til ejere af skibe, der senere kan erklæres bevaringsværdige.

- Materialer til skibsbygning/vedligeholdelse
- Traditionelle håndværksteknikker
- Traditionel vedligeholdelse
- Bistand ved ansøgning til andre fonde
- Konsulenternes arbejde har resulteret i tre donationer i millionklassen. (skonnert META, jagt JENSINE og isbryder S/S BJØRN)
- Udarbejdelse af restaureringsplaner
- Bistand til andre myndigheder bl.a. Søfartsstyrelsen, Kulturarvsstyrelsen, Miljøstyrelsen og Fiskeridirektoratet og diverse museer
- Bistand til etablering af skibsprojekter

Skibsbevaringsfonden

- Afholdt kurser i truede håndværksteknikker
 - Hvide Sande Skibs- og bådbyggeri: trænagleteknik
 - Rudkøbing Skibs- og bådbyggeri: trænagleteknik
 - Stege skibsværft: nitning
 - Bådelauget udsigten: linoliemaling

Oplysning/formidling

Oplysning og formidling er en vigtig del af Fondens opgave, idet de nye generationer af skibsejere ikke har en naturlig tilknytning til miljøet og historien. Fonden oplever et stort behov for hjælp til simpel vedligeholdelse.

- Fondens hjemmeside www.skibsbevaringsfonden.dk
 - 2006: 10549 unique visitors
 - 2007: 12415 unique visitors
 - 2008: 14184 unique visitors (beregnet)
- Foredrag (skønnet 300 personer årligt)
- Dokumentation af truede håndværk
 - 2008 Udgivelse af DVD om syning af sejl
- Indsamling af historisk dokumentation
- Artikler (10 stk. årligt)
- Informationspjecer (1-2 årligt)
- Arrangere fagkonferencer
 - 2007: lancering af visions- og strategiplan (85 deltagere)
 - 2008: partner i kystkulturkonference (90 deltagere)
 - 2008: konference om maritime kompetencecentre (98 deltagere)

Administration

Denne del indeholder de mere generelle og rutineprægede kontorfunktioner og udgør den del af konsulenternes arbejde der udgøres af 10%.

- Udstedelse af bevaringsværdighedserklæringer
- Arkivering af ind/udgående post
- Registrering og arkivering af digitale dokumentationsfotos
- Registrering af skibe i Dansk Historisk Skibsregister
- Besvarelse af generelle henvendelser og forespørgsler fra myndigheder og skibsejere
- Håndtering af pantebreve
- Bestyrelsesmøder, forberedelse til samme
- Regnskab - udgifter, personaleudgifter, kørsel etc.
- Kontakt til statsforvaltning og offentlige myndigheder
- Vejledning af ansøgere

2. Baggrund og detaljeret redegørelse

Historisk sammenfatning

Skibsbevaringsfonden har siden år 2000 haft to fastansatte konsulenter. Det er dels den daglige leder Jes Kroman, der er uddannet restaureringsarkitekt m.a.a. med speciale i skibsrestaurering, og dels Tom Rasmussen, der blev hentet fra et job som dokumentations- og projektansvarlig ved Hardanger Fartøvern Senter i Norge.

Fondens tilskud blev i 1999 forøget til 4 mio. kr. og arbejdsmængden øgedes efterhånden til et niveau, hvor én mand ikke længere havde mulighed for at varetage opgaverne tilfredsstillende.

I 2000/01 blev ministeriets tilskud øget til 5 mio. kr. Der udbetaltes dog 6 mio., idet budgetåret blev forrykket, således at der dette år var 5 kvartaler. Efter et års forhandlinger med Kulturministeriet om sagen, fik Fonden i 2000 mulighed for at ansætte konsulent Tom Rasmussen.

I 2001/02 var ministeriets tilskud fortsat på 5 mio. kr.

I 2002/03 blev tilskuddet sat ned fra 5 mio. kr. til 3.5 mio. kr. Det har siden da været niveauet.

Økonomi

I noterne til Fondens senest aflagte regnskab for 2006/2007 er anført 3 poster:

1. Restaurerings-og Rådgivningsomkostninger: kr. 980.965
2. Aktiviteter: kr. 165.601
3. Administrationsomkostninger: kr. 163.660

Ad. 1 Restaurerings-og Rådgivningsomkostninger:

Denne post udgøres af følgende i de seneste to regnskabsår:

	2006/07	2005/06
Lønninger	787.670	785.764
Pension	91.188	82.730
Sociale udgifter	1.619	4.837
Kørselsgodtgørelse m.v.	84.276	103.800
Tegninger og opmåling m.v.	16.211	291
Øvrigt restaureringsarbejde	0	3.445
	<u>980.965</u>	<u>980.866</u>

Anvendelsen af lønmidlerne forklares senere nedenfor i detaljer.

Kørselsgodtgørelsen dækker naturligvis den kørsel der medgår i forbindelse med deltagelse i bestyrelsesmøder og besigtigelse/tilsyn med restaureringsprojekter, som er fordelt på værfter over hele landet. Det er skibenes ejere, der vælger hvilket værft, der udfører opgaverne, og disse foregår fra Rødby til Skagen.

Konsulenternes arbejdsopgaver:

Rådgivningen ydes hovedsageligt til ejere af skibe, der har modtaget lån i Fonden og til ejere af bevaringsværdige skibe i øvrigt. Desuden ydes rådgivning, i det omfang tiden tillader det, til ejere af skibe, der senere kan erklæres bevaringsværdige.

Rådgivning

- Information om valg af materialer til istandsættelse
- Information om gamle håndværksteknikker
- Information om traditionel vedligehold af bevaringsværdige skibe
- Kurser i truede håndværksteknikker (er afholdt)
 - Hvide Sande Skibs- og bådebyggeri: trænagleteknik
 - Rudkøbing Skibs- og bådebyggeri: trænagleteknik
 - Stege skibsværft: nitning
 - Bådelauget udsigten: linoliemaling

Besigtigelse

- Besigtigelse i forbindelse med ansøgninger.
- Tilsyn med skibe, der har modtaget lån (under værftopholdet og efter istandsættelsen).
- Deltagelse i periodiske byggemøder i f.m. istandsættelser.

Dokumentation

- Fondens konsulenter foretager en grundig teknisk/historisk dokumentation af alle større og væsentlige restaureringsprojekter, idet de fleste skibe over årene er stærkt forbyggede. Resultatet foreligger i form af en rekonstruktionsrapport.
- Der arbejdes for tiden på at udvide Fondens hjemmeside, således at indsamlet dokumentation bliver tilgængelig for alle, og primært til inspiration for skibsejerne.
- Vi har kunnet konstatere, at kompetencen inden for flere traditionelle maritime håndværk står i fare for at forsvinde, og der arbejdes løbende på at dokumentere disse (f.eks. sejlmagerfaget) til senere anvendelse i rådgivningsarbejde.
- Fonden udgiver i 2008 en DVD med dokumentation af traditionel syning af sejl.

Bistand

- Bistand ved indsamling af materiale fra offentlige arkiver, hvor Fonden ofte, i modsætning til private skibsejere, har tilgang.
- Bistand i tilknytning til planlægning og etablering af skibsprojekter.

Skibsbevaringsfonden

- Bistand ved skibsejeres henvendelse til private fonde om sponsormidler. Konsulenternes arbejde har resulteret i donationer i millionklassen til følgende fartøjer: skonnert META, jagt JENSINE og isbryder S/S BJØRN
- Udarbejdelse af restaureringsplaner for udvalgte skibe, der modtager lån, herunder opmåling, rekonstruktionstegninger af skrog og rigning. Dette er formentlig den tungeste post i lønudgiften, men også en af de vigtigste, idet det er dette arbejde, der sikrer kvaliteten af restaureringen.
- Bistand til Søfartsstyrelsen, Kulturarvsstyrelsen, Miljøstyrelsen og Fiskeridirektoratet og diverse museer.

Formidling

- Fondens vigtigste formidlingskanal er hjemmesiden www.skibsbevaringsfonden.dk, som dels tjener til almen oplysning, men i høj grad er en vidensplatform for skibsejere og andre brugere.
- Foredrag og forberedte indlæg i seminarer og konferencer, typisk 5 – 6 gange årligt.
- Artikler om specialemer i fagblade i ind- og udland.
- Skibsbevaringsfonden har været initiativtager til et nordisk samarbejde, som berømmes langt ud over det nordiske.
- Udarbejdelse af informationspjecer om faglige emner, beregnet på skibsejerne.
- Arrangere eller deltage i fagkonferencer rettet mod skibsejere og fagmiljø.
- Skibsbevaringsfonden lancerer i 2008 Dansk Historisk Skibsregister

Administration

- Udstedelse af bevaringsværdighedserklæringer (efter ansøgning). Erklæringerne udstedes på grundlag af modtagen dokumentation. Erklæringerne er en del af Søfartsstyrelsens regelgrundlag for bevaringsværdige skibe.
- Arkivarbejde (arkivering af elektronisk post, arkivering af modtagen brevpост).
- Registrering og arkivering af digitale fotos fra dokumentationsarbejde.
- Registrering af skibe i Dansk Historisk Skibsregister.
- Besvarelse af generelle henvendelser og forespørgsler fra myndigheder og skibsejere.
- Oprettelse af eller ændringer af pantebreve ved långivning og ejerskifte.
- Sagsforberedelse til bestyrelsesmøder (udarbejdelse af sagsbilag, kopiering og udsendelse til bestyrelsen)
- Regnskab (udgifter, personaleudgifter, kørsel etc.)
- Daglig leder forestår kontakten til statsforvaltningen og offentlige myndigheder i f.m. bevaringssager, søfartsmyndighedernes regelværk, forsikringssspørgsmål osv. Funktionen medfører nogen mødevirksomhed i ministerier og statsinstitutioner.
- I perioden op til ansøgningsfristens udløb er der, på trods af en udførlig skriftlig vejledning, en del vejledning til ansøgere. Denne vejledning foregår som regel som telefonrådgivning eller pr. e-mail.

Skibsbevaringsfonden

Ad.2 Aktiviteter:

Denne post udgøres af følgende i de seneste to regnskabsår:

	2006/07	2005/06
Kursus og seminarer	6.342	10.803
Internationalt samarbejde	27.853	31.630
Fartøjsregister på internet	0	1.073
Formidling	3.125	11.588
Tryksager	115.798	19.684
Hjemmeside	12.484	23.156
	<u>165.601</u>	<u>97.934</u>

De fleste af emnerne her relaterer til de ovenfor nævnte arbejdsopgaver.

Årets store udgift til formidling relaterer til udgivelsen af Fondens Visions- og strategiplan, der samtidig var en 20 årsberetning.

AD.3 Administrationsomkostninger:

Denne post udgøres af følgende i de seneste to regnskabsår:

	2006/07	2005/06
EDB-omkostninger	17.297	24.215
Forsikringer	3.538	10.030
Kontorartikler	15.201	27.461
Mødeudgifter	36.444	49.300
Porto og gebyrer	9.595	6.414
Revisor	21.000	23.375
Regnskabsassistance	3.450	9.452
Telefon	13.486	16.748
Personalets kontorleje	43.650	40.200
	<u>163.660</u>	<u>207.195</u>

Bestyrelsens medlemmer modtager ikke honorar, men afregning af rejseudgifter efter statens regler.

Skibsbevaringsfonden

Jeg kan i desuden henvise til Fondens hjemmeside www.skibsbevaringsfonden.dk hvor Fondens årsberetninger kan læses.
Skulle der være behov for yderligere oplysninger står jeg naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Jes Kroman
Daglig leder
Skibsbevaringsfonden